

paa et saadant lille Brug, man var begyndt paa, at kunne faa Hjælp hos Venner og Bekendte eller ved Laan i Banker og Sparekasser, er Forholdet nu det, at Bankerne, efter gennem en Række Aar at have handlet yderst letsindigt, nu er blevet i den Grad varsomme, at det næsten er umuligt at laane en eneste Øre. Derfor er disse Mennesker, som i god Tro har oprettet Husmandsbrug, fordi Venstre agiterede for Oprettelse af saadanne og fortalte, hvilke glimrende Vilkaar vedkommende Folk gik ind til, nu saaledes stillede, at Penge kan de ikke skaffe, og at hvis ikke Staten yder Hjælp, uvægerligt ikke enkelte af dem men hundredevis af dem vil gaa til Grunde.

Den højtærede Minister mente, at jeg ikke har vist Ligelighed i min Omtale af Loven af 4. Oktober 1919 og den gamle Husmandslov. Jeg har aldrig lagt Skjul paa, at Loven af 1919 efter min Mening var Resultatet af et Kompromis, det var en halv Lov. Princippet offentligt Fæste var gennemført, men kun halvt, og denne Halvhed, dette Kompromis bevirkede, at man tvang Nybyggerne til at afstaa en Del af deres Sparepenge og sætte dem i Bygninger, saa at de manglede Midler til at skaffe sig Besætning, hvilket har været den væsentligste Mangel. Derfor sagde vi: gør det samme overfor dem, der faar Jord efter Loven af 4. Oktober 1919, som overfor dem, der gaar ind under den gamle Statshusmandslov, giv de vedkommende, hvad Bygninger og Jord koster. Hvis man i sin Tid havde gjort det, havde vi ikke stillet Krav om Driftslaan. I vort eget Jordlovsforslag, som bliver behandlet her samtidig med dette, er der ikke Tale om dette. Dér siger vi fra Socialdemokratiets Side: vi skaffer eder Jord til en Pris, som svarer til Jordværdien, og laaner jer til en rimelig Rente Penge til Opførelse af Bygninger, men I skal selv møde med den nødvendige Kapital til Anskaffelse af Besætning og Avlsredskaber; og hvis Folk ikke kan starte under disse Vilkaar, kan vi ikke hjælpe dem. Begge disse to Love har deres Svagheder, og dem har vi paa-peget.

Ministeren har Ret, naar han siger, at Folk skal søge at faa saa megen Erfaring og Kapital som muligt, før de begynder; men jeg mener alligevel ikke, at man maa udskyde de unge. Jeg har haft Lejlighed til at gennemgaa en Del af de indkomne Andragender og har set, at de allerbedste af disse Andragere har været

unge mellem 21 og 25 Aars Alderen. Derfor maa jeg meget varmt anbefale, at vi gør Vilkaarene ifølge Lovene ens.

Jeg vil nu afvente, hvad Ordførerne for de forskellige Partier vil sige, og vil kun til Slut sige til den højtærede Minister, at for saa vidt Regeringen holder stejlt paa, at der ikke under en eller anden Form maa ydes de Brugere, der er kommet i Betyrk, Hjælp, holder stejlt paa, at Loven skal være forment, som den er i Øjeblikket, mener jeg næsten, at Regeringen har en Pligt til samtidig at foreslaa en Ændring af Lovens Titel; thi Loven vil da ikke længere være en Lov, der gaar ud paa at skaffe Jord til Landarbejdere og Husmandsbørn og med dem ligestillede, men Loven vil da udelukkende gaa ud paa at skaffe Gaardmandsbørn Jord. Det viser sig, at efterhaanden som de første Besiddere rykker ud af Ejendommene, rykker Gaardmandsbørn ind i deres Sted. Det kan være, at det er det, som Venstre ønsker; men jeg er sikker paa, at den højtærede Landbrugsminister vil høre noget andet, hvis han kommer ud i Husmandskredse. Jeg kunde ønske, at han en Gang imellem vilde høre sig for derude, for det er dér, Tampen brænder. Husmandsfolkene med deres mange Børn er bekymrede for, hvorledes disse deres Børn skal kunne finde Virkeplads. Ret betegnende i Henseende til Børnerigdommen derude er noget, jeg saa i en Række Artikler om hædrede Husmænd i Hjørring Amt; 4 Husmænd havde faaet Sølvmedaille, ikke fordi de havde mange Børn, men fordi de havde en god Bedrift. Men de to af dem havde 9 Børn, og den tredie havde 14. Jeg er ikke saa helt sikker paa, at den højtærede Minister, hvis han gaar op til dem — det er hans trofaste Partifæller — og fremholder for dem de Teorier, han her har udtalt, da ikke vil møde Modstand, fordi disse Mennesker ikke ser sig i Stand til at anvise deres Børn Virkeplads. Dér er hele Vanskeligheden og hele Hulheden i Regeringens Jordpolitik. Den siger til de arbejdsløse: Saa lidt Understøttelse som muligt — det Julebudskab, den har bragt dem, er jo ikke af den bedste Art —, den siger: Vi vil ikke give Understøttelse, men Arbejde; men hver Gang Talen er om at vise Plads og Vej ud, siger den: Nej, det vil vi heller ikke. Jeg haaber, at de ikke stærke Ord, men de i allerhøjeste Grad haarde Ord, som den højtærede Minister fremsatte her fra Talerstolen, ikke dækker hans Partis Mening.